

سه شنبه 21 اسفند 1397 - 5 رجب 1440 - 12 مارس 2019

رحلت فقیه و دانشمند مسلمان ایرانی آیت الله "شیخ محمد صالح حائری مازندرانی" (1349 ش)



رحلت فقیه و دانشمند مسلمان ایرانی آیت الله "شیخ محمد صالح حائری مازندرانی" (1349 ش)
 آیت الله شیخ محمد صالح حائری مازندرانی در حدود سال 1260 ش (1298 ق) در شهر مقدس کربلا به دنیا آمد. وی در ابتدا ادبیات عرب را فرا گرفت و دروس دیگر سطح و فلسفه و منطق را از محضر پدر و برادرش استفاده نمود. هنوز 15 سال از عمر محمد صالح نمی‌گذشت که "رساله غسّاله" را تألیف کرد و به مرحوم آخوند خراسانی عرضه نمود. آخوند با مشاهده این رساله و پی بردن به نبوغ و استعداد بی‌ریای نظیر این نوجوان، وی را با خود به نجف اشرف برد، و پس از سالیانی در شمار شاگردان بزرگ آخوند گردید. ایشان همچنین از محضر بزرگانی همچون میرزا حسین خلیلی و ملا اسماعیل بروجردی فقه و اصول و حکمت آموخت و به مدارج والای علمی رسید. تلاش علمی و ذوق سرشار شیخ محمد صالح، توجه همه صاحب نظران را به خود جلب کرد، چرا که کتاب‌ها و رسایل زیادی را به تألیف درآورده بود و حتی در شانزده سالگی به درجه اجتهاد نائل آمد. آیت الله مازندرانی در 26 سالگی راهی بابل گردید و در آنجا به اقامه شعائر دینی و خدمات مذهبی مشغول شد و بعدها مرجع دینی بسیاری از مؤمنین قرار گرفت. شیخ محمد صالح در زمان رضاخان پهلوی، سخنان قاطعی در مسجد جامع بابل ایراد کرد و از حکومت و شخص شاه انتقاد نمود که به حبس وی در تهران انجامید. بر اثر این حرکت، قرار بر اعدام ایشان شد که به دلیل اعتراض شدید مراجع وقت، به آزادی و تبعید وی به سمنان منجر گردید و این عالم سترگ تا پایان عمر در سمنان اقامت گزید. از این عالم ربانی در حدود سیصد تألیف و رساله بر جای مانده که حکمت بوعلی در 5 جلد، سیماي ایمان، دیوان الادب و تاریخ معارف امامیه از آن جمله‌اند. این فقیه مجاهد سرانجام پس از عمری خدمت و تلاش و زندگی پربار، در 21 اسفند 1349 ش برابر با سال 1391 ق در سن 89 سالگی در سمنان به لقاء الله پیوست و پس از تشییع باشکوه، در جوار حرم حضرت ثامن (الحجج ع) به خاک سپرده شد.

صدور پیام حضرت امام خمینی درباره تحریم شرکت در حزب شاهنشاهی رستاخیز (1353 ش)

پس از تشکیل حزب شاهنشاهی رستاخیز در 11 اسفند 1353 و دعوت رژیم از مردم برای عضویت در آن و تهدید دستگاه جور به خروج از کشور برای کسانی که عضو حزب نشوند، حضرت امام خمینی که در آن زمان در نجف اشرف به سر می‌بردند، طی پیامی شرکت در این حزب دین‌ستیز را حرام و کمک به استیصال مسلمین عنوان کردند. ایشان در این پیام فرمودند: "نظر به مخالفت این حزب با اسلام و مصالح ملت مسلمان ایران، شرکت در آن بر عموم ملت حرام و کمک به استیصال مسلمین است و مخالفت با آن از روشن‌ترین موارد نهی از منکر است و چون این نغمه تازه که به دستور کارشناسان یغماگر برای اغفال ملت از مسائل اساسی از حلقوم شاه برخاسته تا کشور را بیش از پیش، خفقان زده کند و راه را برای مسائلی که در نظر دارند، باز نمایند، لذا لازم است حسب وظیفه تذکرانی بر همه باشد که ملت مسلمان، تا فرصت از دست نرفته، با مقاومت بیش از پیش و همه جانبه، جلو این نقشه‌های خطرناک را بگیرند. درباره این حزب به اصطلاح رستاخیز ملی ایران باید گفت این عمل با این شکل تحمیلی، مخالف قانون

اساسی و موازین بین‌المللی است و در هیچ یک از کشورهای عالم نظیر ندارد."
 شهادت "ابن سگیت" عالم لغوی و ادیب مسلمان به دستور متوکل عباسی (244 ق)

ابویوسف یعقوب بن اسحاق خوزی معروف به ابن سگیت اهوازی، عالم، شاعر، لغوی، راوی و ادیب مشهور ایرانی و شیعی مذهب، در سال 186 ق در قریه ای در خوزستان به دنیا آمد. وی هیچ‌گاه از دانش‌اندوزی باز نایستاد و در رشته‌های مختلف علوم تدریس می‌کرد. ابن سگیت از خواص اصحاب امام جواد و حضرت امام هادی (علیهما السلام) بود. وی عشق و علاقه‌ی وافری به آل و علی (ع) داشت و در اظهار عقایدش بی‌پروا بود. ابن سگیت، معلم فرزندان متوکل، خلیفه‌ی عباسی بود و در ابراز شیعی‌گری خود، زبانی بی‌ریا داشت، چندان که جان خود را نیز به خاطر آن از دست داد. روزی متوکل که با اهل بیت (ع)، دشمنی سرسختی داشت از او پرسید که آیا فرزندان من بهترند یا پسران امام علی (ع)؟ ابن سگیت در جواب گفت: من، تو و فرزندان تو را با قنبر، خادم علی (ع) برابر ندارم. متوکل برآشفته و فرمان داد زبان وی را از قفا بیرون کشند. غلامان او را به بدترین صورت شکنجه کرده و کشتند. ابن سگیت متخصص لغت و شعر عرب بود و بیش از بیست اثر از خود بر جای گذاشته است که اصلاح‌المنطق و الالفاظ و الاضداد از آن جمله‌اند. درگذشت "ابن بّاء" دانشمند علوم قرآنی (470 ق)

ابوعلی عبدالله بن بّاء، دانشمند علوم قرآنی، محدث و فقیه مسلمان، از محققان در زمینه‌های تاریخ، اخلاق، حدیث، کلام و لغت بود و تالیفات متعددی از خود به جای گذارد. تعداد تالیفات ابن بّاء را تا 150 جلد ذکر کرده‌اند که البته تنها سه اثر او به صورت نسخه‌ی خطی در کتابخانه‌های بزرگ دمشق نگهداری می‌شود. وفات ابن بّاء در 85 سالگی واقع شد.

امضای معاهده "قسطنطنیه" عثمانی، انگلیس و فرانسه (1854م)

در دوازدهم مارس 1854م معاهده تاریخی قسطنطنیه در شهر اسلامبول پایتخت عثمانی میان فرانسه، انگلستان و امپراتوری عثمانی منعقد شد. اساس این معاهده حفظ منافع کشورهای غربی بود و نه به نفع عثمانی. در حقیقت با توجه به حملات ارتش روسیه و اشغال بلغارستان و رومانی، دول اروپایی احساس خطر نمودند و براساس این معاهده الحاق دو بخش فوق به روسیه را نپذیرفتند. پس از امضای این معاهده، سه کشور مذکور در مقابله با توسعه طلبی روسیه تزاری در اروپا، به موفقیت‌هایی دست یافتند که پیروزی بر روسیه در جنگ کریمه، از آن جمله بود. این پیروزی به واسطه حمایت کشورهای اروپایی از جمله فرانسه و انگلستان به دست آمد و در نتیجه روسیه مجبور به خروج از مناطق اشغالی گردید.

آغاز نهضت نافرمانی در هند به دستور مهاتما گاندی رهبر آزادی این کشور (1930م)

در دوازدهم مارس 1930م نهضت عظیم نافرمانی در هند به دستور مهاتما گاندی رهبر معنوی این کشور، با حضور و شرکت انبوه میهن‌پرستان و آزادی‌خواهان هند به منظور مقابله با تصمیمات جدید دولت استعماری انگلیس در مورد افزایش مالیات نمک آغاز شد. گاندی برای مبارزه با این قانون ظالمانه، با هزاران تن از یارانش به تهیه نمک از آب دریا پرداخت. بعد دیگر از اقدامات گاندی در این نهضت، راه‌اندازی راهپیمایی نمک بود. در جریان این راهپیمایی که به طرف دریای عرب در شمال غربی اقیانوس هند انجام گرفت، گاندی یاران خود را از میان طبقات مختلف و مذاهب گوناگون انتخاب کرد. گاندی در انجام راهپیمایی، ایجاد وحدت میان همه مردم را به عنوان هدف ضمنی خود مدنظر داشت. حتی در جریان مبارزه، یکی از شخصیت‌های اسلامی را به عنوان جانشین خود معرفی کرده بود. بدون تردید نقش مسلمانان و جامعه اسلامی هندوستان در جریان مبارزه با استعمار انگلستان و دست‌یابی به استقلال حائز اهمیت است. گاندی خود تاکید کرده بود بدون اتحاد و همبستگی میان مسلمانان و هندوها کسب استقلال هند امری محال خواهد بود. به دنبال این عمل، انگلیسی‌ها ده‌ها هزار هندی را بازداشت و زندانی کردند و همین اقدام، موجب اختلال در کار ادارات دولتی هند شد. این اقدام گاندی، سمبلی برای مبارزه منفی علیه انگلیس شد، و سرانجام، انگلیس را وادار به عقب‌نشینی ساخت. (ر.ک: 26 ژانویه)